

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 8-50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRÁRDEIÉSEK FELVEJELÉNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözedében.
Megjelenik délután 5 órakor.

450.000 korona kölcsön.

Fizetjük a drága kamatokat.

Fejvesztett gazdálkodás.

A romlásba rohanunk.

Kassa, szeptember 16.

A megszorult adószerepe mindig százalmas, a magánember vagyoni helyzetére akkor szakad a romlás, amidőn kénytelen minden feltétel előtt kapitulálni, csak hogy pénzt kapjon. Aki így gondolkodik, az nem is remélhet boldogulást.

Nincs ez másképp a városok pénzügyi politikájában. Az a város, mely ilyen rendszer szerint gazdálkodik, egyik adósságból a másikba esik. A város azonban jogi fogalom. A város mi vagyunk polgárok, mi isszuk meg annak levét, hogy a közgyűlés fejvesztett, rendszertelen gazdálkodást üz. Én, te, ő, Péter és Pál, mindnyájan, akik pótdót fizetünk. A mi keservesen szerzett filléreinkre megy ez a gazdálkodás, minden kidobott garas, — a mi garasunk, minden elokoskodott fillér, — a mi zsebünket könnyíti meg.

Mert engedelmekérünk, hogyanszabad annak megtörténni, hogy a város az utolsó pillanatban házal kölcsön után. Mikor már jótormán reprezentálják neki az esedékes követeléseket. Előbb nem lehetett pénzről gondoskodni, vagy nem lehetett az ügyeket úgy intézni, hogy bevárjuk még a kiegyezés eldől s a lekötött banktőkék ismét a piacra vetődnek. Micsoda előrelátás és micsoda közigazgatási érzék nyilvánul meg az ilyen ügyetlen munkában?

Lehet, hogy mire a város felveheti a kölcsönt, ismét olcsó lesz a pénz. Mi azonban fizethetjük a sarcolás számba menő kamatokat. De ha ez később is fog bekövetkezni, ha addig a város nem várhat, eléggé

el nem ítéhető, hogy az utolsó dátumra várt a polgármester s bár tudta mikorára lesz szüksége pénzre — tudnia kellett — várt azon időszak bekövetkezéseig, amikor minden súlyos feltétel jó, mert úgy parancsolja a legnagyobb hatalom — a muszáj.

Ha a bekövetkezett helyzet már változtathatlan, szolgáljon legalább ez a kemény lecke a jövőre tanulságul s igazán jöjjön el már az ideje az okos és előrelátó gazdálkodásnak.

A közgyűlés.

Kemény dió a drága városi kölcsön. Nem igen akarnak belé harapni a bizottsági tagok. Veszedelmesen közeledik a decemberi választás és a számonkérő polgárság elé senki sem óhajt azzal oda állani: hogy az uzsora számba menő drága kölcsönt megszavazta: Három óra — a közgyűlés kezdetétől kitzött idő — már jócskán elmúlt, sőt az óra mutató fél négyre hajlik és a teremben alig vannak huszan-harmincan. A baloldal különösen üres, a középben a virilisták csoportja tarkulik — nekik mindegy, őket nem sújtja a kölcsön megszavazás konzekvenciája, meg aztán az ebből származó terhekre is fűtülnek. Mi az nekik? A jobb mezőn is néptelenek a padok.

De már így első tekintetre is meglehet ítélni, hogy a kölcsönt megszavazza a közgyűlés. Ismételjük, tulnyomó a virilisták száma. A választott bizottsági tagok — ezt jól jegyezzék meg — elenyésző kisebbségben vannak. Ugy látszik bliktri ez az ügy nekik. Vagy valóban féltik a mandátumot s távolmaradásukat akarják majdan mentségül felhozni. No hiszen ez szép kifogás lesz! Nagynehezen határozatképes a közgyűlés és Szalay László főispán elfoglalja az elnöki széket.

A polgármester érvei.

(Elmondja a kölcsön törvényét s dióhéjba foglalva felsorolja azon summákat, amelyeket a közgyűlés a vízvezetési alap terhére megszavazott.)

Éder Ödön polgármester emelkedik először szólásra. Siri csendben hallgatják. Hangja komor, ünnepélyes, eleinte gondos mondatszerkezettel beszél, később már neki tüzesedik s beszél, beszél, annyit beszél, hogy a legnagyobb sajnálattal sem tudjuk pontosan lejegyezni. Végre is töredék mon-

datokra nem kíváncsi olvasó közönségünk s nekünk elengedni, hogy a jegyzetünkben jelentkező rébuszokat megfejtsük. Annyi bizonyos, hogy a tárgyat több rövidséggel és több világossággal is ellehetett volna mondani. Szerény véleményünk ez és most kövessük a polgármester urat, míg értelmes és összefüggő beszédet mondott.

Elfogyott a pénz.

A polgármester azzal kezdi, hogy a közgyűlés a vízvezetési és csatornázási mű költségeire 2.500,000 korona lombard kölcsönt szavazott meg. Mikor a pénz fogyatékán volt, a hitelező Magyar Általános Hitelbank újabb 300,000 korona hitelt nyitott. Ez az összesen 2.800,000 korona nagyra lefogyott s mindössze 230,000 korona áll ebből rendelkezésre. Novemberben a vízvezeték, csatornázás és kövezés összes munkálatai befejezést nyernek s a városnak fizetni kell. A mutatkozó szükséglet fedezésére legalkalmasabb volna a hosszú lejáratú törlesztéses kölcsön. Ám a mai nehéz pénzügyi viszonyok között erre gondolni sem lehet. Sőt ideiglenes kölcsönt szerezel is nagyon bajos. A polgármester a héten több fővárosi banknál puhatolódzott s a tárgyalás eredménye már majdnem kudarcra végződött, mert hosszabb alkudozás után csak a Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesület állt komoly alkuba, a többi nem.

A drága kölcsön.

A Pesti Hazai Takarékpénztár egyesület hajlandó a városnak 3 évre ideiglenes kölcsönt megszavazni, még pedig a következő feltételek alatt: a város a kölcsön után a mindenkori kamatláb felett egy és fél százalék kamatot fizet, továbbá 1 pro mill. leszámítási díjat és ha 3 éven belül a kölcsönt felmondja 2 százalék stornó díjat fizetni köteles. Ez a stornó díj elesik, ha időközben a város a hitelt nyújtó pénzügyintézetrel köt meg a nagy városi kölcsönt. Ez a pénzkölcsön folyószámlán kezelteik. A polgármester tudja, hogy ez a pénz nagyon drága, de a mai viszonyokra jellemző, hogy a tárgyaló pénzügyintézet szívesen veszi, ha ígérete alól felmentik.

Ez a hála!

Felemlíti a polgármester, hogy a pénzügyi bizottságban többek felszólalására a kölcsön ügyében tárgyalt a Kassai Takarékpénztárral. Megkérdezte kaphat-e a város kölcsönt? Válaszul azt kapta, hogy a takarékpénztár 700000 koronát semmi esetre sem adhat, legjobb esetben folyósít 600000 koronát, de azt is a mindenkori bankkamatláb felett egy és háromnegyed százalék kamattal, azon kikötés mellett, hogy a kölcsönt

Revész Imre táncziskolájában

a táncitanítás különböző csoportban szeptember hó végével kezdődik.

Beiratások eszközölhetők lakásán Fő-utca 46. szám I-ső emelet.

A legujabb Boston-valzer minden csoportban lesz tanítva.

Az Orsolya-rendű zárdában is a tanítás szept. 24. veszi kezdetét; itt a beiratásokat a főtisztelendő főnöknő eszközli.

Gyermek külön csoport már szeptember végével veszi kezdetét.

bármikor 3 hónapra felmondhatja. Ez az ajánlat nemcsak drágább, hanem terheesebb azért is, mert a kölcsönt talán a pénzpiac legnehezebb napjaiban felmondhatják s a város ezáltal a legnagyobb zavarba jut. Mehet házalni kölcsön után, ha ugyan kap! (Ez a hála! A város áldozatkészségét így fizeti meg a Takarékpénztár!)

A vízvezeték ára.

A polgármester kijelenti, hogy körülbelül 700.000 koronára tette a város pénzügyi szükségletét. Most azonban utána nézett s alapos számítás után a következő tételeket állapította meg: Az 1904. évi árlejtés szerint a csatornázás, vízvezeték kövezés 2.873.0000 koronába került volna. 1906-ban Wünsch bukása után a csatornázást Fried és Adorján nyerte el, s ezen cég többlete az első árlejtési összegnél 144.000 korona. Az övások költségét 27.000 koronában irányozták elő, a végleges költség azonban 55.000 koronát tett ki. Ezenkívül a közgyűlés megszavazott: bankói vízvezetékre 3300 koronát; pesti uti vízvezetékre 1350 koronát; Fried és Adorján cégnek víztelenítési pausálé gyanánt 120.000 koronát, ami 39.000 korona többletet jelent az árlejtési összegnél.

A 2.800.000 koronában bennfoglaltatik a kövezés is, még pedig 387.000 korona összegben.

Az 1907. május havi közgyűlés nagyobb szerű utcarendezést határozott el, még pedig 481.000 koronával. Ez megint 94.000 korona tulkiadást eredményezett. Ezenkívül a Barkóczy-utca rendezésére 30.000 koronát szavazott meg a közgyűlés, az átmeneti szakaszok ciklop kövel való kiburkolására megszavazott összegből pedig 24.000 korona az utalapot, 34.000 korona a vízvezetési alapot terheli. Az utcák átkövezésére, hol az árkok betömettek 91.137 koronát szavazott meg a közgyűlés. A nagy kölcsön interkaláris kamataiból pedig fedezetlen 65.165 korona, a többit a házbérfillérekből fedezték. 1905-ben elhatározta a közgyűlés, hogy az összes árkok betömetése a vízvezetési alap terhére történjék, ami szintén 30.000 korona. Végeredményében az egész vízvezetési és csatornázási mű az összes eddig megszavazott költségekkel 3.426.442 koronát reprezentál. Erre felvett a város 2.800.000 korona lombard kölcsönt; a hiány tehát kiletszen 626.442 koronát.

Ennyi a szükséglet.

Ebben az esztendőben még szükséges a Fried és Adorján cég számára 200.000 korona, a forrásfoglalásokra 250.000, az övásokra 50.000, a Barkóczy-utca rendezésére 30.000 korona, a kövezésre 169.000 korona, összesen 683.000 korona. A lombard kölcsönből még 238.000 korona felett rendelkezik a város, a Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesülettől tehát elegendő lesz, ha 450.000 korona kölcsönt vesz fel a város. Ezen kölcsön megszavazását kéri a közgyűléstől.

A nemezis.

(Blanár Béla kideríti, hogy a polgármester bizottsági tagsága idején ellenezte a három milliós hosszú lejáratu kölcsönt.)

A nemezis olykor a finom fináncműveletek hajszál erecskéin is felszokott szivódni s ha nem is tartós, de elég kellemetlen szivdobogást okoz. Így történt ez most is, midőn Blanár rámutatott, hogy a polgármester ellenezte annak idején a hosszú lejáratu nagy kölcsönt. Éder kardoskodott a lombard kölcsön mellett s most neki kell ennek következményeit elszervezni. Ez volna a nemezis.

A végzetes hiba.

Blanár Béla dr. szerint végzetes hiba volt, hogy a mikor a vízvezeték és csator-

názási műhöz hozzáfogtunk, hogy teljes fedezetről gondoskodás nem történt. Mikor a nagy kölcsön ügye a közgyűlésbe jött, indítvány tétellett, hogy a törlesztéses kölcsön helyett, lombard kölcsönt vegyen fel a város. Ezt megszavazta a közgyűlés. Ó annak idején ellene volt. A város értékpapirjai azóta is mindég be vannak csapva. A Pesti Hazai Takarékpénztár kölcsönét drágának tartja, de belátja, hogy a város az utoisó pillanatban kényszerhelyzetbe jutott s most el kell tőnie amit diktálnak neki.

Éder Ödön polgármester elkésettnek tartja arról beszélni, mit akart 3 év előtt a közgyűlés. Tény, hogy a 3 milliós kölcsönt 4-85 százalék kamattal megkapta volna a város. De igénybe kellett volna vennie egyszerre az összeget s ha betétként kezelte, csak 3 százalékot kapott volna. Az 1-85% kamatkülönbözet pedig közel 70 ezer K-t tett volna ki. Ma persze ez a kölcsön nem volna terhes, de az akkori pénzügyviszonyok között terhesnek látszott. Előre senki sem gondolhatta, hogy a pénzpiacra ilyen nehézségek támadnak rövid időn belül. Egyébként úgy tudja, hogy Blanár Béla sem szólt fel azon indítvány ellen, hogy a város lombard kölcsönt vegyen fel.

Blanár: Én elleneztem, azonban a polgármester ur indítványozta.

Éder: A pénzügyi bizottság javaslata volt, nem csak az enyém.

Felbuzdulás,

mely azonban nem sikerült, mert a közgyűlés nem volt adakozó kedvében.

A polgári felbuzdulásnak egy naiv epizódja játszódott le azután. Naiv azért, mert már régen elhervadtak az erénynek ama bokrai, melyeken nehéz időben az áldozatkészség kivirágzott. A magyar történelemben a szabadságharc „Megadjuk” jelenete óta a felbuzdulásnak példái ismeretlenek. Egy ilyen „Megadjuk” felkiáltást remélt a régi erényekben tisztos fehér fűrtöket elért Klekner Alajos, de bizony nem volt aki példáját kövesse.

Pénzbőség, pénzügyi szükség.

Kosztka József dr. utal arra, hogy folytonosan pénzügyi szükségéről beszélnek. A bankok betétállománya mást mond — pénzbőségről beszél. Forduljon a város gazdag polgáraihoz, kevés kamatozású betétként kezelik pénzüket, adjanak kölcsön a városnak, több kamatot kapnak mint most s a pénzüket biztos.

Az első ezer korona.

Klekner Alajos dr. reméli, hogy a polgárság rétegében akadnak olyanok, kik a várost nehéz helyzetében kisegítik. Mindössze 450.000 koronáról van szó. Ez nem nagy összeg, a polgárság, ha akarja egy nap előteremti s a város nem lesz kénytelen drága és súlyos kölcsönbe verni magát. Szegény ember léte, a maga részéről erre a célra felajánl 1000 koronát. Reméli, hogy már itt a közgyűlésben a bizottsági tagok kijelentenek készségeket s a kölcsön összeget össze lehet hozni.

Éder Ödön szépnek tartja a felbuzdulást, de arra építeni nem lehet. Neki 27-éig be kell terjeszteni a banknak a miniszteri leg jóváhagyott határozatot, különben nem kapja meg ezt a kölcsönt sem.

Sichermann Bernát a kölcsön megszavazása mellett van. Ha a polgárságban tényleg készség mutatkoznék a kölcsön összeg megajánlására, az addig nem késő, míg a határozat jóváhagyás alatt van. Addig ezt a határozatot vissza lehet vonni. Ez nyolc nap. Azonban a várost az esetre is biztosítani kell, ha a megajánlás nem jár sikerrel. A Pesti Hazai Takarékpénztár igéretéből kibocsátani nem lehet.

Megszavazzák

a kölcsönt, a virilisták hallgattak, mikor a megajánlásról volt szó, a szavazásnál azonban harsányan megszólaltak.

Szalay László főispán a vitát berekeszti s felteszi a kérdést megszavazza-e a közgyűlés a 450.000 korona kölcsönt, melyet a városnak a Pesti Hazai Takarékpénztár egyesület hajlandó folyósítani.

A közgyűlés a kölcsönt egyhangulag megszavazta.

A pénz átvételére a közgyűlés Éder Ödön polgármestert és Blanár Béla dr. bizottsági tagot felhatalmazza. A jegyzőkönyvet e hó 16-án hitelesítik.

A kiegyezés ügye.

Rezervált milliók.

A tanácskozás folytatása.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 16.

Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap délután az 5 órai gyorsvonattal Bécsbe utazott s ma folytatja az osztrák kormány férfakkal a kiegyezési tárgyalásokat. A miniszterelnök vasárnap délelőtt a pénzügyminiszteriumban tartózkodott, hol a tárcájának körébe eső ügyekkel foglalkozott.

A fővárosban több bécsi lap jelentése alapján az a hír terjedt el, hogy a magyar kormány a kvóta mérsékelt felemelésébe beleegyezett. Ezt a hírt félhivatalosan érelyesen megcáfolta a kormány. A kiegyezési tárgyalások menetét az időnként hangulat-keltés végett piacra dobott hírek kétségtelenül megnehezítik. A magyar közvéleménynek több higgadsággal s nagyobb nyugalommal kell kísérenie a kiegyezési tárgyalásokat. A hosszadalmas tanácskozások arra vallanak, hogy a magyar kormány igen érelyesen védi a magyar álláspontot s viszont az a körülmény, hogy a tárgyalások meg nem szakadtak bizonyítja, hogy az osztrák kormány előbb tanúsított merevségből engedett. A közeledés, sőt a kiegyezés gyors befejezése nincs kizárva.

Es ezt valóban hön óhajta az ország. A bizonytalanság rásütötte bélyegét egész közgazdasági életünkre. A pénzpiacra mutatkozó nehézségek is ebben lelik magyarázatukat. A nagy bankok óriási tőkéket rezerválnak, arra az eshetőségre számítva, hogy a kiegyezés meghiusul s gazdasági harcba szállunk Ausztriával. A tőke felhalmozása magyar értékek biztosítására szükséges, mert bizonyos, hogy az osztrákok manővere a kiegyezés meghiusulásával ott fog kezdődni, hogy a magyar értékpapírokat a börzére dobják.

Beavatott pénzügyi körökben beszélnek, hogy egymaga a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 42 millió korona tőkét rezervált. És így a többi bankok. Természetesen a magyar pénzpiac a tőkék ilyen felhalmozását nagyon megérzi s ebben rejlik nagyrészt oka annak, hogy pénzügyben szenvedünk.

Ha a kiegyezés létre jön, a rezervált tőkék ismét forgalomba kerülnek s ezzel egy csapásra a közgazdasági élet felpezsdül.

UJDONSAGOK.

— **A premontrei-rend főgenerálisa Kassán.** A premontrei-rend főgenerálisa Schachinger Norbert szombat délután Schlegelből Kassára érkezett. A pályaudvaron Horváth Balázs rendfőnök, Szekeres Ödön premontrei jószágkormányzó és Karsai Ervin tanár fogadták. Schachinger Norbert a prépost négyes fogatán Jászóváráljára utazott, hol Takács Menyhért prépost-prealátus, a főgenerális magyarországi vikáriusa fogadta a rendtagok élén. A legfőbb premontrei főbb napig vendége lesz a jászóvári premontrei rendnek.

— **Izraelita ünnep.** Holnap lesz az izraelitáknak legnagyobb ünnepe: a hosszú nap (Jom kippur). Az ünnep kedd este kezdődik s szerda estig tart.

— **Hitelesítés.** Ma délelőtt hitelesítették Szalay László főispán elnöklete alatt a szombati rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét. A polgármester ezután a közgyűlés határozatát jóváhagyás végett felküldte a belügyminiszternek, hol az ügy sürgős voltára való tekintettel gyors elintézésre talál Kassa kölcsönét megszavazó határozata.

— **Halálozás.** Gyásza van a kassai gör. kath. egyháznak, mert lelkésze: Viszlóczky Gyula, hollóthói prépost, eperjesi székesegyházi c. kanonok, szentszéki ülnök, Kassa város törvényhatósági bizottságának és a községi iskolaszéknek tagja f. hó 16-án reggel 6 órakor, életének 76-ik, áldozópap-ságának 51-ik és kassai lelkésziségének 28-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése f. hó 18-án délelőtt fél 10 órakor lesz a görög katolikus templomban.

— **Brutális férj.** Tegnap este Jaczkó Mihály napszámos a Szepsi-ut 9. sz. házában levő lakásán a vele vadházasságban élő Horváth Judithot annyira verte, hogy jajveszékeltetésére a szomszédok összecsozódtak, majd rendőrt hívtak, aki a brutális embert ki, — mint kiderült — különösebb ok nélkül kaputos állapotában annyira megverte az asszonyt, hogy karját mozgatni nem tudta. A rendőr előállította és ellene az eljárást folyamatba tették.

— **Német fölírás a hadapródiskolán.** Nem a hivatalos felírásról beszélünk, hanem arról, amely megszabja, kinek szabad át lépni a hadsereg iskolájának szentelt küszöbét. Tudhatná a parancsnokság, hogy ez a fölírás a „népe“-nek szól, aki biz alig tud németül, miért nem iratja hát oda a tilalmat magyarul is. Vagy így akarja a nyert „engedmények“-ért a német nyelvet régi dicsőségébe visszahelyezni? Elkésett egy kicsikét!

— **Jótekonycélu előadás.** A „Gyermekvédő Liga“ által október hó 1-én és 2-án a nemzeti színházban rendezendő gyermekelőadásra, miután roppant nagy iránta az érdeklődés és a rendezőseget szinte ostromolják a jegyekért, különösen a földszinti páholyért, a jegyek már holnapról f. hó 17-től kezdve Quirsfeld János ur útletében válthatók lesznek. Ez egyébként a leghelyesebb is, mert ez által a rendezőség elejét veszi az esetleges kellemetlenségeknek, mindenki megválthatja ott a jegyét s minél hamarabb teszi ezt, annál jobb helyet biztosít magának. Különben a páholyok az első előadásra bizonyára rögtön el fognak kelní s épp azért helyes az előadás megismétlése, a mely rendszerint még jobb is szokott lenni az első előadásnál, miután a kis közreműködők már kevesebb lámpalázzal küzdenek s így bátrabban játszáik végig szerepüket.

— **Céllövészet.** A Kassai atlétikai club által megindított céllövészeti tanfolyam II. része, f. hó 17-én d. u. 5 órakor veszi kezdetét a Mészáros-utcai honvéd-laktanyá-

ban, nemes Trompler Elek százados vezetésével. A tanfolyamot befejező díjlövészet október hó második felében fog megtartani.

— **Csak viccelt.** Vannak jókedvűek akik alkalmasabb foglalkozás híján rendőrt kiabálnak. Így tett tegnap este Janitsó János napszámos is, aki kissé „felvilágosodott“ állapotában a Szepsi-uton torkaszakadtából rendőrt kiabált. Mikor a rendőr csakugyan megérkezett, a jókedvű kijelentette, hogy csak viccelt. A viccelést azonban megbánja, mert lármájával csődület képződött s botrányos viselkedéséért a rendőrség pártfogásába vette.

— **Hirtelen megőrült.** Jancsik János csizmadia segéd az elmúlt éjjel éjfél tájban a Galamb utca 2. sz. alatti lakásán hirtelen megőrült, mire környezete elmenekült előle, és mentőket hívtak, a kik a közveszélyes embert a közkórházba szállították.

— **Csak egy kis darab aszfalt.** Szombaton délelőtt a Deák Ferenc utcán dolgozó munkások egyikére, Gonosz Bélára egy kis darab aszfalt esett, mely őt fején megütötte, mire ő dühében felkapott egy nagyobb darabot, amellyel a mellette dolgozó Spíták Mihály balkarjára oly ütést mért, hogy azon meglehetősen vágást ejtett a kő élével. A sebet dr. Grün Lajos orvos kötözte be, mely után lakására vitték.

— **Aki még nincs Kassán.** Tegnap délután háromnegyed 4 órakor az óderbergi vonattal megérkezett Kassára egy 20 év körüli leány, aki nem akart kiszállani a vonatból, hanem folyton azt hangoztatta, hogy ő Amerikából Metzenzére utazik s még nincs Kassán. Erőszakkal kellett őt leszállítani a kocsiról, mire podgyászát a váróteremben elhelyezve menekülni akart. Ez feltűnt a rendőrségnek s föltartózták őt. A hozzá intézett kérdésekre azt válaszolta, hogy Bujnovszky Anna s Meczenzéről való. Mivel azonban beszédje homályos és összefüggés nélküli volt, a rendőrség saját biztonsa érdekében a közkórházba szállította. Podgyászán kívül 54 korona készpénz volt nála.

— **Az apa és a mostoha fiu.** Pecha András és 13 éves mostoha fia Horváth Sefcsik András rozgonyi cigányok ma délelőtt az Erzsébet-téri piacon Goldberger Antal zsidárustól egy téli kabátot loptak el oly módon, hogy az öreg egy észrevétlen pillanatban fölemelte a földről, azt fia kezébe adta, intett neki, hogy távozzék, ő maga pedig ellenkező irányban elompolgott. A szemtanúk figyelmeztetésére Goldberger a fiu után sietett s el is csípte, az előhívott rendőr meg az öreget fogta el. Átadták őket a járásbírósnak.

— **A jókedvű kaszírő.** Ma reggel Rocsinga Augusztó kávéházi felírónő, aki tegnap az üzletből kilépett, széles jókedvében a Tátrakávéházban mulatott a kávéház személyzetével. Ott jelen volt Lakatos Ferenc muzikus is, aki hegedűjét a közelben álló székre helyezte. A jókedvű nőcske egyszer csak fölkapott egy borral telt üveget és azt úgy csapta a hegedűre, hogy az darabokra törött. A cigány most vagyonrongálás és kártérítés címén pert indított ellene.

— **Késelni akart.** Tegnap délelőtt Zseleznayák István kömtyűességét a Fő-utca 64. sz. alatt levő Szeliga-téle vendéglőben mulatott és kaptos állapotban oly botrányt okozott, hogy onnan kitésekeltek az utcára. Erre bosszút forralt, előrántotta nagy kenyérvágó kését és azzal vissza berohant a vendéglőbe s a jelenlevőket megtámadta. A vendégek azonban elvették tőle a kést, mielőtt valakiben kárt tehetett volna.

— **Báró Kozmitza Miklós** (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telefonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőczéri pangások esetén, máj,

és lépajokban, aranyérben nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez, — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűviz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vízei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékeltek. A t. c. közönség szórakoztatására szolgálnak, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgó teremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kitűnő vezetésével áll. Villamos és Telephon állomás. Fürdő prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

Hirdetések.

Parisiana Orfeum-társulat
A budapesti „Ös Budavarából“

1907. szeptember 3-án kezdték
meg előadásait a

Széchényi kioszkban

A társulat következő tagokból áll:

Haraszi Eta táncosnő, Nyitrai Mária énekesnő, Gyöngyössy Margit előadó szubrett, Tarnay Ilonka koloratur énekesnő.

Dill és Dall lengyel kettős.

Andai Henrik komikus, Vida Böske énekesnő és táncosnő, Harsányi Rezső paraszt kómikus, Pajor Nelli excentrik.

Két nagy bohózat.

Kezdetefélő órakor Belépő-díj! kor.

Szigoruan szolid családi és változó zatos elsőrangú műsor. oo

Egy közös konyhának
alkalmas
lakás kerestetik.

Részletes ajánlatok dernői
KLEKNER ALAJOS nyug.
jogok igazgatóhoz Kovács-
utca 15. sz. alá küldendők.

Ügynökök eredmény esetén díjaztatnak.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más írógé-
peken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő**John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.

Prospektus írásminta ingyen és bérmentve!

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből

az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbák ingyen

Jelentkezések naponta délelőtt 8-10 óráig
és délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet **Vitéz A.** könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

főlvétetnek Dokupil és Fenyves
okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

Építkezésre alkalmas

szép kertitelkek

a kir. tábla és polgári iskolához kö-
zel, széltől védett, zajtalan utcán
igen jutányosan eladó.

Bővebbet **HELLVIG ZS.** üveg-
kereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

Kiadó: **Murányi József.****KASSAI NÉPBANK R.-T.**

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskéik ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRÚT 6.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: **KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.**

TELEFON: 328.

(vagy: **BARKÓCZY-UTCA 5.**)

TELEFON: 328.

Elvállalja bármilyen elektromos világítás és erőát-
viteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét,
azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglevő be-
rendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és
lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű,
az elektromos telepek és magánosok részére szükséges
világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

- Sorsjegyek részletfizetésre. -

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**